

EEN LES IN BESCHEIDENHEID

Eind vorig jaar besliste ik om voortaan zelf mijn nieuwjaarsgeschenken te kopen. Ik heb namelijk genoeg dassen voor de rest van mijn bestaan. De Natuurpuntwinkel te Mechelen is daarvoor een prima plek, voor de aankoop van een gepast nieuwjaarsgeschenk bedoel ik. Alhoewel, je vindt er ook boeken over dassen. Ik kwam buiten met Rob Bijlsma's "Mijn roofvogels". In geschenkverpakking en voor mezelf bedoeld. Deed me denken aan Mrs. Boucquet die nieuwjaarswensen naar zichzelf stuurt.

Het boek verscheen in maart 2012 bij Uitgeverij AtalsContact en was in september reeds aan zijn zevende druk toe. 415 pagina's leesvoer voor elke rechtgeaarde vogelaar. Het bevat 51 afzonderlijk leesbare stukjes, netjes alfabetisch gerangschikt van Afrika over Nestbouw tot Vluchtafstand en Zeearend. De titel van het boek doet vermoeden dat het alleen over roofvogels gaat. Dat klopt, maar het moet wat genuanceerd worden. Hij zegt het niet expliciet, maar je kan wat Bijlsma "mijn" roofvogels noemt op verschillende manieren interpreteren. Hij vertelt over enkele onfortuinlijke wespddieven die enige tijd "van hem" waren omdat hij ze moest verzorgen: Burp, "op de grond gevonden als kuiken door wandelaars die kennelijk niet naar boven hadden gekeken" en Warp, "een bijna verhongerde kneus uit een nest bij Westervelde in Drenthe".

Met "mijn" roofvogels wil Bijlsma misschien ook het feit benadrukken dat zijn interesse zich beperkt tot roofvogels die voornamelijk in een bosrijke omgeving vertoeven (buizerd, wespddief, sperwer, havik en boomvalk). "De grondbroeders, de kiekendieven, vallen een beetje buiten mijn expertise" schrijft hij. Daar geloof je als lezer niets van wanneer je vaststelt dat Bijlsma zich gedurende 40 jaar quasi voltijds met de natuur bezighield, je allerlei boeiende details weet te vertellen over Duitse wespen en bosmuizen, sinds zijn jeugd jaren gedetailleerd veldonderzoek doet, en verder talloze internationale wetenschappelijke tijdschriften volgt en er bovendien ook nog in publiceert. Ik vermoed dat die man gewoon alles weet. Het lezen van het boek is voor mij een les in bescheidenheid.

Van een ander zou je zeggen dat het hoogmoed is. Van Bijlsma neem je voor waarheid aan wat hij schrijft. "Aan een veertje heb ik gewoonlijk genoeg om te zien of het een wespddief is, zo kenmerkend zijn die". Of nog: "Roofvogels houden er soorteigen plukmethodes op na. Zodoende kan ik vrijwel altijd zeggen welke soort verantwoordelijk was voor een gevonden plukrest".

Het boek is doorspekt van cijfers en grafiekjes, alle het resultaat van jarenlang veldwerk. Urenlang nauwgezet uitkijken in de top van een boom, dagelijks klimwerk naar het nest van een buizerd, jaarlijks winterverblijf in Afrika. Tellen, meten, wegen, noteren. Warm, koud, nat of droog, het doet er niet toe. Zo bijvoorbeeld volgde hij gedurende drie dagen in 1997

ononderbroken een tweedejaars vrouwtjesboomvalk (sic) tijdens haar jacht op libellen, in totaal gedurende 1495 minuten. Op 31 augustus 1997 besteedde de vogel 35,5% van haar tijd aan vliegen. Ze deed 149 vangpogingen waarvan 66 (44,3%) succesvol waren.

Hij is ook een echte duivenliefhebber. "Op zomerse zaterdagen, als de postduiven zich van Spanje of Frankrijk naar hun honk spoeden, valt er veel te genieten vanuit een boomtop. ... Alleen al in Drenthe zag ik 1356 groepen aan mij voorbijtrekken. ... Binnen mijn blikveld voltrok zich 51 keer een aanval van een havik, waarvan 8 keer succesvol."

Geen gemakkelijke jongen denk je af en toe bij het lezen van zijn boek. Zelfverklaarde natuurbeschermers geeft hij met de regelmaat van de klok een veeg uit de pan. Zijn boek bevat zelfs een hoofdstuk met als titel "Natuurbescherming, verklarende woordenlijst". Enkele voorbeelden. *Bruggenbouwer*: gewiekste vogel met verborgen agenda. *Commissie*: in het leven geroepen door broddelaars voor broddelaars als zich heikel onderwerp aandient. *Convenant*: middel ter legalisering van onwettige uitbating van natuur. *Knelpunt*: iets wat de mens dwarszit in de natuur. *Natuurbeheer*: "Die wolk daar moet meer naar links". *Weidevogelbeschermer*: persoon die ervan overtuigd is dat God een vergissing beging toen Hij tijdens de schepping andere diersoorten dan Kievieten en grutto's ontwierp, en die eigenhandig die vergissing wil rechtzetten. En dan in het Fries. (nvdr: zie ter verdere verklaring ook het Natuurbericht.be <http://www.natuurbericht.be/?id=10376&Eid=12352>)

In een interview met de Groene Amsterdammer in 2010 lees ik dat je in zijn tuin geen vetbollen of pindasnoeren vindt. Rob leeft om de natuur te onderzoeken, niet om er zich mee te bemoeien. Zijn definitie van natuur: alles behalve mensen. Hij is ook een uitgesproken tegenstander van introductie- en herintroductieprojecten (maar voor de raaf maakt hij een uitzondering).

Het boek is boeiend geschreven en voorzien van heldere tabellen en grafieken. Het bevat ook een beperkt aantal zwartwit foto's en 32 bladzijden referenties. Tussendoor is de auteur grappig, soms is hij ook cynisch. Als laatste zin schrijft hij "Niets mooiers dan het maken van een boek, afgezien van onderzoek doen in het veld".

Een aanrader!

Hans Van Brabandt

Vogelwerkgroep Noordwest Brabant.